

(Trafik)modellernes magt fremmer motorveje

Næss, Petter

Published in:
Altinget.dk

Publication date:
2008

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Næss, P. (2008). (Trafik)modellernes magt fremmer motorveje. *Altinget.dk*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

(Trafik)modellernes magt fremmer motorveje

14. januar 2008. kl. 11:54

DEBAT: Infrastrukturkommissionens trafikfremskrivninger er mangelfulde. De får det til at se ud som om, at store udvidelser af motorveje er uundgåelige, skriver professor i planlægning.

Af Petter Næss,
*Professor i byplanlægning ved Aalborg
Universitet
Medlem af debatpanelet på Altinget /
Miljø*

Den regeringsudnævnte
Infrastrukturkommission har for nyligt
fremlagt deres rapport. Rapporten
indeholder anbefalinger om fortsat
omfattende udbygning af de danske
motorveje.

En vigtig begrundelse for dette er, at der
vil opstå helt uacceptabel trængsel i de
største byområder, hvis vejene ikke
bygges ud med flere kørebaner for at give
plads til den forventede trafikvækst (70
pct. i løbet af årene frem til 2030).

I et foredrag i november 2007 hævdede
Infrastrukturkommissionens formand, at
pendlere, der bor i Køge og arbejder i
København, ifølge modelberegningerne vil
bruge fem timer i hver retning på bolig-arbejdsrejsen, hvis der ikke sker udvidelser af
motorvejen!

Ekspert i trafikmodeller laver fejlslutninger

Hvilken politiker, der er ved sine fulde fem, vil gå imod udvidelse af motorvejene i
Hovedstadsområdet og andre større byområder, hvis alternativet er stillestående og
forurenende bilkøer?

Trafikprognoserne udarbejdes af eksperter, som tilhører en bestemt professionel
"kultur". I det moderne samfund hersker der forskellige værdier, holdninger og
opfattelser inden for forskellige sektorer.

Blandt de fleste af de eksperter, som arbejder med modelbaserede trafikberegninger,
hersker øjensynligt den specielle og forkerte opfattelse af virkeligheden, at hverken
transportens samlede omfang eller fordelingen mellem forskellige transportformer
ændres, når der bygges større veje med plads til flere biler.

Trængsel vil få flere til at vælge kollektiv trafik

Når det bliver mindre tidskrævende og mere komfortabelt at køre bil, vil nogle
trafikanter, som i dag lader bilen stå på grund af trængslen, begynde at køre i stedet for
at rejse kollektivt eller cykle.

Dette øger trafiktætheden og bidrager til at der igen opstår trængsel. De trafikmodeller,
som Infrastrukturkommissionen benytter, tager imidlertid ikke højde for trængslens
trafikbegrænsende virkning.

De tager heller ikke højde for mulighederne for at begrænse væksten i biltrafikken
gennem bedre kollektiv transport og en arealanvendelse, der reducerer behovet for
bilkørsel.

Danmarks ledende trafikmodekspert, Otto Anker Nielsen, har flere gange peget på, at
de trafikmodeller, som bruges i dansk vejplanlægning, groft overvurderer de
tidsbesparelser, man kan opnå ved at udvide vejkapaciteten i områder med trængsel.

Miljøet lider under fejlslutninger

De fleste af modellerne ser helt bort fra det "trafikspring" som sker, når det bliver
nemmere at bruge bil, mens nogle få modeller kun medtager det kortsigtede trafikspring
og udelader det langsigtede.

Disse fejl fører uundgåeligt også til upålidelige vurderinger af nogle af de vigtigste
miljømæssige konsekvenser af nye vejprojekter: trafikens samlede energiforbrug og
udledning, det fremtidige antal trafikulykker og trafikens støjbelastning.

Det er næsten 20 år siden australieren Jeff Kenworthy publicerede sin kritiske artikel

Blandt de fleste af de eksperter,
som arbejder med
modelbaserede
trafikberegninger, hersker
øjensynligt den specielle og
forkerte opfattelse af
virkeligheden, at hverken
transportens samlede omfang
eller fordelingen mellem
forskellige transportformer
ændres, når der bygges større
veje med plads til flere biler.

Petter Næss
Professor i byplanlægning

Links på Altinget.dk

[Debatpanelet på Altinget | Miljø](#)

"Don't shoot me - I am only the transport planner!". Til trods for transportforskeres langvarige kritik bliver modelfolkene ved i det samme gamle spor.

Er mangelfulde trafikprognoser tegn på ønsketænkning?

Ved at ignorere trafikspring, arealanvendelsens betydning og den kollektive trafiks muligheder, fungerer modelberegningerne som argumentation for, at tiltag for at dæmme op for væksten i biltrafikken har ringe effekt.

Professor ved Aalborg Universitet, Bent Flyvbjerg, har vist, at trafikprognoser ofte afviger stærkt fra den virkelige trafikudvikling, men på en måde, som bidrager til, at de foreslåede investeringsprojekter fremstår som fornuftige og nødvendige.

Måske er modelberegningernes fortsatte brug af de mangelfulde trafikmodeller ikke en uskyldig, teknisk funderet beslutning?

Læs og skriv kommentar (0)

Nyeste artikler om Anlæg:

17. januar 2008: Fem hurtige til Carina Christensen

15. januar 2008: KL: Folketinget skal ikke lægge bånd på parcelhusbyggeri

Nyeste artikler om Veje:

15. januar 2008: DF kræver ministerredegørelse for vej-efterslæb

8. januar 2008: Kommuner mangler 14 mia. til asfalt

Nyeste artikler med Petter Næss:

15. januar 2008: Parcelhuse æder naturen og skaber trafikkaos

8. januar 2008: Det er grønnere at bo tæt

Nyeste artikler med Bent Flyvbjerg:

16. august 2007: Trafikforskere: Vi er få i Danmark

Nyeste artikler om Aalborg Universitet:

15. januar 2008: Parcelhuse æder naturen og skaber trafikkaos

8. januar 2008: Succes for gratis kollektiv transport

» Forsiden

» Nyeste artikler

© Altinget.dk 2000-08